

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 7. De Synodo Ephesina, à qua Nestorius damnatus est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](#)

Ita desudat Joannes, Cyrus sua diocesos Synodus Alexandriæ celebrat, & ex ea ad Nestorium unum cum Celestini litteris mittit synodicam epistolam, in qua catholica de incarnatione doctrina exponitur duodecim capitulis, quibus subjiciuntur Anathematismi totidem, quia Nestorius intra decimam diem, ab eo quo epistolas receperit die numerandam, jubetur scribere, sub prena excommunicationis & depositionis hoc ipso incurriende vi sententia à Celestino in Synodo Romana late. Scriptis etiam Cyrus duas alias epistolas, unam ad clerum & populum Constantiopolitanum, in qua, orthodoxa de incarnatione doctrina & Nestorii heresi breviter proposita, admonet eos ut avitam fidem constanter retinentes, nullum pro�sum commercium cum Nestorio habeant, nec aures illi accommodent, si pro pastore lapsus esse perrexerit; & post admonitionem ad illum destinatam, peruersa sapere non desiderit. Alteram vero Archimandritas Costantinopolitanos, quos adhortatur, ut pro catholica fide viriliter decertare peregrant, & certiores facit de hac ultima admonitione Nestorio facta, & pœnis ab eo incurrendis, ni intra tempus prescriptum paruerit, & rectam tandem inculpatamque catholica Ecclesia fidem voluerit agnoscere.

Nestorius acceptis Celestini & Cyrrili litteris, non modo non paruit, sed etiam imperatorem impietate cumilians, Alexandrinae Synodi anathematismum inflans, alios anathematismos duodecim opposuit, quibus heresim suam verbi involvens, anathematizavit doctrinam catholicam. Præterea furens in Cyrrillum, novis cum calumniis aggressus est apud Imperatorem, ita ut circumventus Imperator graviter commotus fuerit adversus sancti Timonii Antifititem, ut ostendit epistola illa quam postquam Synodi Romanae & Alexandrinae litteris convenitus est Nestorius, ad Cyrrillum scriptis Theodosius, & quæ incipit, *Pietatem quidem.*

Ex hac antem epistola apparet, Cyrrillum apud Imperatorem à suis calumniatoribus infamatum fuisse, ut hominem rixosum, audacem, imperiosum, vanæ glorie auctoritatem, & auctorem turbarum illarum, quas tamen non ipse, sed impius & contumax novator Nestorius excitarat in Ecclesia Constantiopolitana. Item Cyrrillo criminis datum esse, quod inconsulto Imperatore, & sine generali Concilio, doctrinam Nestorii ut hereticam damnare præsumeret. Item Nestoriana novitatis fautores questos esse, Nestorium inauditum, vel saltem sine sufficienti & debita veritatis disputatione condemnatum Cyrrillumque non pro catholica veritate defendenda, sed pro tuenda privata opinione, catenùs acerbè inconsultèque gesisse omnia. Item Imperatori suggestum esse, si generalis convocaretur Synodus, ad eam Cyrrillum minime venturum, ne autum in ea cum adversario congregari. Denique Cyrrilli adversarios apud Imperatorem nihil non molitos esse, ut Cyrrillum perderent, sed eorum conatus obstatisse clementiam & religionem principis.

Narrat Evagrius Cyrrillum, cum persensisse Nestorium neque suis, neque Celestini litteris acquiesce-re, sed nihil veritum adversus universam Ecclesiam proprium virus evomere, petuisse à Theodosio ut ejus mandato Synodus Ephesi congregaretur, sicut Theodosium, Cyrrilo postulante, missis quaqua-verum imperialibus litteris Ephesinam Synodum con-vocasse. At hanc Evagrii narrationem falsitatis aper-te convineat tota illa Theodosii ad Cyrrillum epistola modo citata, quæ, quod notandum est, à Theodosio una cum encyclica illa, quæ Episcopos ad conventum generalem invitabat, missa est ad Cyrrillum, & sub finem haec haber: *Quanobrem & tuam quoque reverentiam ad tempus, quod aliis litteris ad universos Metropolitanos Episcopos missis significatur, praesto adesse oportebit: neque prius nostram amicissimam recuperaturum confidas, quam omni turbatione. & animorum agitacione sedata, ad propositorum questionum discussiōnem ultra accurreris. Scie, obsecro, Imperator alloqueretur hominem, quo pertinente convocaret Synodus generalem?*

Constantinopolitanis igitur orthodoxis extixè expo-tentibus, ut patet ex supplicatione Basiliī diaconi, & ipso, ut par est credere, Nestorio, qui apud Imperatorem per se, vel suos Cyrrillum reformatum generalem Synodum mentitus fuerat, appellante ecumenicum Concilium, Theodosius animadverens nullum aliud superesse medium exortas in Ecclesia turbas fedandi, encyclicas scriptis litteras ad omnes orbis christiani Episcopos, quarum litterarum extat exemplar, in scriptum Cyrrilo & Metropolitanis diocesis Aegyptiæ, & data leguntur *xiiii. Cal. Decembr. anno 430.* His autem litteris jubetur convenire Ephesum post Pascha in sequenti anni *431.* & facros Pentecostes die Concilium auspicari. Hanc porrò Ephesini Concilii convocationem à Theodosio factam, ratam habuit Celestinus, ut constat ex ejus ad Theodosium epistola, in qua, laudata illius circa fiduciæ catholicae defensionem sollicitudine, sic ait: *Huius Synodo, quam esse iussisti, nostram presentiam in his, quos misimus, exhibemus, pietatem vestram sub divini obsecrantis obtestatione judicii, ne quid turbida novitati licere vestra mansuetudo permittas.*

*Tom. 3.
Conc. col.
346.*

*Tom. 8.
Conc. col.
619 & 20.*

ARTICULUS VII.

De Synodo Ephesina, à qua Nestorius damnatus est.

S. I.

Anno igitur *430.* Theodosius Imperator, turbas in Ecclesia excitatas, aliter quam per generalem Synodum sedati non posse ratus, encyclicas mittit litteras ad omnes orbis christiani Episcopos, ut anno proxime sequenti post festum Paschæ, quod eo anno incidit in *19. Aprilis.* Ephesum conveniant, Synodum ipso Pentecostes die, qui fuit Junii *7. auspicaturi.*

*Tom. 3.
Conc. col.
436.*

Primus Ephesini advenit Nestorius cum ingenti promiscue plebis multitudine, & aliquanto post cum Cyrrillus cum Episcopis, quos ex diocesi sua elegerat; ceteri etiam mature adseruntur Episcopi; Iohannes Joachenus cum suis Orientalibus ad constitutum diem non adsuicit. Cum autem ad eo accepisset Cyrrillus litteras, quibus itineris longitudinem & molestias causabatur, & asserbat, & se cum suis intra paucos dies ad futurum, placuit Cyrrillo præstolari adventum ejus, reclamantibus reliquis Episcopis, & asserentibus illum confessui interesse non velle, quod metueret ne forte Nestorius, qui ex illius Ecclesia assumptus fuerat, loco suo moveretur; quæ res ipsi fortasse iustum pudorem incuteret. Sed quidni dicatur etiam Joannes amici damnatione & exactione interessu noluisse?

Socr. lib. 6.34. Evagr. lib. 1. cap. 3. Relat. Synodi tom. 3. Conc. col. 567. Eod. tom. col. 444. Epist. Cyrillici col. 561.

Diebus quindecim ultra præstitutam Synodo diem elapsis, & præmissis à Joanne cunctante aliquot Episcopis, qui ejus nomine Patres horrentur, ut ne ipsum præstolarentur amplius, Synodus die *22. Junii anno 431.* cepta est, & supremæ actionibus iei sessionibus absoluta. Pridie autem illius dici, quo primus confessus habitus est, à Patribus destinati sunt ad Nestorium aliquot Episcopi, qui eum invitarent ad Synodum, quibusque unum hoc resonsum dedit: *Rem perpendam; & si ita visum fuerit, adero.*

Ibid. Relat. Synodi eod. tom. Col. 570.

In magna igitur Ecclesia, quæ appellabatur Maria, Patres præfato die congregati, sanctis Evangelii, quæ ipsum Christum præsentem monstrabant, in throno, qui medium locum obtinebat, propositis, primam suam celebrarunt sessionem, Cyrrilo Celestini locum tenente, & presidente. In hac autem prima, *1. lecta* sunt Imperatoris litteræ, quibus indicata fuerat Synodus generalis, *2. Declaratum* est, satis superque expectatum esse Joannis & Episcoporum ejus adventum. *3. Episcopi quinque*, qui pridie

Eod. Tom. 445. & feq.

Disputatio I. Articulus VII.

441

pridie ad Nestorium delegati fuerant, ejus & sex aut septem Episcoporum, qui cum illo erant, responsum retulerunt Synodo. 4. Episcopi allii ad Nestorium, cuius ades vallabant milites fustibus armati, secundo ac tertio destinati à Synodo, aliud ab eo respondunt non referunt, quācum cū Episcopi omnes convenerint, tum ipsum quoque adfūrūrū. 6. Legitur symbolum Nicænum, deinde secunda Cyrilli ad Nestorium epistola, qua incipit, *Intelligo*, in qua exponit incarnationis mysterium: tum lectu epistolam Episcopi omnes comprobant, & symbolo Nicæno planè consonam esse declarant, atque ut tam sūcipiunt.

7. Legitur secunda Nestorii ad Cyriillum epistola, qua incipit, *Admirabilem*; & postquam à plurimi scōrum ut symbolo Nicæno dissona reprobata est, omnes simul Episcopi exclamant: *Omnes Nestorii epistolam & dogma anathematizamus; omnes hereticum Nestorium anathematizamus*, &c. Deinde legitur duæ aliae epistolæ, una Celestini ad Nestorium, qua incipit, *Aliquantis*, & altera ad eundem Cyrili & Synodi Alexandrinae, cuius initium est, *Cum Salvator*, & in acta refertuntur.

8. Episcopi, quos Alexandrina Synodus ad Nestorium delegaverat, interrogati, respondent, præstatam à se epistolam redditanū fuisse Nestorio, cumque, accepta epistola, publicè pro concione, eadem que ante, & his quoque deteriora dogmata proposuisse. Tum rogati Theodotus & Acacius Episcopi, qui aliquot ante hunc conventum diebus cum Nestorio de orthodoxa fide disputatione, edisserunt quod ex ore illius audierint, & blasphemias enarrant.

9. Leguntur & actis inferuntur textus aliquot orthodoxorum Patrum, cum aliquot capitibus excerptis ex quaternioribus Nestorii, & epistola, quam Capreolus ad Synodum scripsit, & per Besulam diaconum misserat. Significabat autem Synodo Capreolus, litteras Imperatoris Augustinum, quem nominatum invitabant, è vivis sublatum compreserit; nullos ex Africa Episcopos mitti potuisse, tum quod terius advenissent Imperatoris litteræ (eas enim tantum in diebus Pačhatis acceperant) tum quod Barbarorum incursionibus viæ omnes essent infestæ; denique velle se, antiqua fidei dogmata confirmari, nova verò, & abiurdè excogitata reprobari ac proscribi.

10. Denique de communi omnium, qui aderant, Patrum suffragio profertur contra Nestorium sententia, qua Synodus eum *Episcopali dignitate privatum*, & ab universo suerdum consortio & cœtu alienum esse definit. Subscriptere plures quādūcenti Episcopi. Quanto autem plausu & gratulatione hoc Synodi decretum exceperit populus Ephesinus, exponit Cyrilus in prima sua ad clerum populumque Alexandrinum ea de re epistola, ubi sic ait: *Universus verè civitatis populus à primo dici ortu ad vesperam sanctæ Synodi judicium prestolabatur. Ut autem auditum est, illum blasphemiarum autorem sua dignitate privatum esse, omnes una voce sanctam Synodum laudare, Deumque glorificare cœperunt, quoniam fidei hostis concidisset: nos quoque, ubi primum ex Ecclesia egressi sumus, cum facibus & tediisque ad diversorium deduxerunt: erat enim vespera multaque passim letitia, multa etiam luminaria accensa, ita ut mulieres quoque thuribula gestantes antecedenter nos.*

11. Postridie ad Nestorium lata contra eum depositio-
nis sententia missa est à Synodo, & ea de re clericos economos Ecclesie Constantiop. certiores fecit per epistolam ad eos eodem die scriptam. Antequam autem commentarii rerum in depositione Nestorii gestarum perfici, & relatio ad Imperatorem à Synodo mitti potuerit, Candidianus comes, quem Imperator ad curandam Synodum misserat Ephetum, Nestorio adductus, ad dictum Imperatorem relationem scripsit plenam calumnias adversus Synodum. Suam quoque Nestorius à decem, quos secum habebat, Episcopis subscriptam misit revelationem ut

qua mentitur vim ac injutiam sibi à Memnone Episcopo illaram esse, mortemque ab Ephesinis civibus intentari, & de Synodi Paribus conqueri-
tur, quod Orientalium Episcoporum adventum ex-
pectare noluerint. Non multò pōst Cyrillus, cū Col. 549.
audiisset ad Imperatorem à Candidiano missas esse relationes, privatam ad quosdam de clero Constan-
tinopolitano scripsit epistolam, in qua res gestas summatis enarrat, & monet acta synodalia cū relatione quantocius missum iri à Synodo, nisi ta-
men à Candidiano impeditur.

§. II.

Quinto die post significatam Nestorio depositionis sententiam, adeoque die 28. Junii, Joannes Antiochenus cum suis Orientalibus Ephesum advenit. Erant cum Joanne Episcopi ex Orientali diocesi viginti duo, ut ait Nicephorus, lib. 14. histor. Eccl. cap. 35. quibus statim fēlē adjunxere sex, aut septem, quos secum habebat Nestorius, cū aliis duodecim, ex quibus postmodum aliqui, cū Nestorium suas blasphemias regentem compserissent, ab eo deficerunt, Tom. 3. Conc. col. 750. ac sancte Synodo se adjunxerunt: ita ut apud Ne-
storium & Joannem Antiochenum trigesima septem, paulo plures, Episcopi postmodum remanerint. Quo-
rum major pars, quod criminibus essent obnoxii, &
sancte Synodi sententiam vererentur, Nestorii factioni se se addixerunt. Alii ex his dogmatum pravitate fa-
dati, utpote Pelagiani, quidam ante multis annos
gradu mori erant: nonnulli quoque ob alias graves
culpas post probationem multilandi à Synodo. Ita Syno-
di ad Imperatorem relatio missa per Palladium Magi-
strianum, in qua obiter observamus Synodum graviter
conqueri de Irenæo comite, qui Nestorium privati
tancum offici gratia Ephesum sequi permisso fuerat,
quemque ait, ieditiones excitando, plures ex ortho-
doxis Episcopis in vita discrimen adduxisse.

Similiter atque Joannes pervenit ad diversorium, an-
tequam pulvrem ex itinere contractum excusisset, Col. 690.
cum suis Orientalibus, & aliis, qui ad eum conve-
nere, Episcopis, latrocinalē furtū agere Synodum
aggressus est, in qua auditus primum comitis Candiani
mendacis, & in legitimam Synodum calumniis,
lectis deinde Imperatoris litteris, & Candidiano digres-
so, iis qui aderant annuentibus, præter omnem Ec-
clesiasticum ordinem, præterque canones, protulit senten-
tiā contra Cyriillum & Memnonem, cū ne-
mo illos antea apud eos accusasset, neque accusatorem
expectasset, nec ad judicium vocasset, & contra
Synodum univerfam.

Hac sua sententia Joannes Episcopatus abdicabat
Col. 598. Cyriillum & Memnonem, ut qui in causa fuissent,
ut Patrum canones conculcarentur, Imperatorum de-
creta contemnerentur, omniaque confusione & turbis
miscererentur, ac totius sceleris autores & duces exti-
sissent; (quod sanctissimis Episcopis, & de ortho-
doxa fide optimè meritis imputabat per insignem ca-
lumniam, sibi jure merito imputare poterat;) reli-
quos omnes, hoc est, univerfam Synodum, proh
nefas! excommunicabat, ut qui seditione & iniq[ue] contra Ecclesiasticas sanctiones, regiaque decretā a-
gentibus consensisse; excommunicabat, inquam,
donec agnita culpa sua resipiscerent, fidemque à san-
ctis Paribus in Nicene civitate congregatis exposi-
tam suscepissent, nihil illi extraneum, aut peregrinum
antextent (quasi verò quod contra Nestorium de-
finiuit erat, Nicenæ fidei extraneum, aut peregrinum
esset;) capita præterea heretica à Cyriollo Ale-
xandrino exposita (volebant enim schismatici capi-
tula illa cum Apollinarii, & Eunomii, Arii perva-
sa doctrina congruere) ut & Evangelice & Aposto-
lice doctrina aperte repugnantia anathematizarent, &c.
Quadriginta tres subscripte Episcopi, si actis conci-
liabuli credimus. Clandestino tamen huic conventu-
culo trigesima tantum Episcopos interfuerint refert Syno-
dus in suis ad Imperatorem & Celestinium relationibus.
Densus, tunc fuisse cum Joanne Episcopos quadra-
ginta

Col. 533.

Col. 544.

Col. 549.

Col. 563.

Col. 597.

Fab. col. &
seq.

giata tres: at erat cum Cyrillo & Memnone Episcopi supra ducentos, & paucis post latrocinalem hanc Joannis Synodum diebus fuerit etiam tres legati Sedis Apostolicae, & per illos Occidentales Episcopi omnes cum in ipso Summo Pontifice. Unde rectissime sic aiebat Synodus, legitima in sua ad Imperatorem de Orientalibus relatione, scripta decimo festo, aut decimo quinto Calendas Augusti: *Pera*bsurdum est, ducentorum & decem Sanctorum Episcoporum Synodo, quibus & universa Occidentalium Sanctorum Episcoporum multitudo, & per ipsos reliquias totus terrarum orbis consentit, tringita tantum numero esse opponere.

Col. 638.
Joannes alto suis de patrato facinore imperato silentio, ne quid Episcopi, quibus parabat perniciem, olfacerent, donec ipse animos occuparet Constantinopoli, nulla interposita mora ad Imperatorem, ad Reginas, ad clerum, ad populum, & ad Senatum Constantinopolitanum scriptis epistolas, plenas mendaciis & calumniis adversus legitimam Synodum, quibus epistolis nunciabat a sua Synodo Cyrilum & Memnonem exauditoratos esse, ceteros vero Episcopos, illis adhaerentes, excommunicatos, donec Capitula Cyrilli, ut Apollinaris, Eunomii, & Arii perversi dogmatibus plena abjecerent, & anathematizarent, ac Cyrillo & Memnonem desertis, ad eum accederent, communiter cum eo & ejus Episcopis consensum celebratur. Unde de sententia, quam clandestine tulera, & quam apud se in latebris reconditam servabat, per inaudita sycophantiam loquebatur, ut de publice & juridice lata, arque damnatis intimata,

§. III.

Col. 639.
Dum haec contra sanctam Synodum, & duces ac promotores ejus nequiter molitur Joannes Antiochenus, Ephesum adveniunt tres Sedis Apostolicae legati, Arcadius & Projectus Episcopi, ac Philippus presbyter, cum litteris Celestini, una scilicet ad Ephesinam Synodum, altera ad Imperatorem Theodosium, & tercia ad Cyrilum, qui postquam encyclicas Imperatoris litteras accepisset, & antequam Ephesum proficeretur, eum de Nestorio per epistolam consuluerat, querendo nempe utrum Nestorius, cum jam esset excommunicatus & depositus, etiam falsa dogmata a se predicata damnaret, recipi deberet a Synodo? ad quod respondebat Pontifex recipientum. *Studeo*, inquietabat, quieti catholice, studio perennis salutis; si tamen voluerit agitudinem confiteri,

Col. 640.
Cum itaque advenissent Sedis Apostolicae legati, Synodi Ephesinae actio secunda celebrata est die 10. Julii in episcopali ade Memnonis. Postulantibus legatis, lecta est Celestini ad Synodum epistola, in qua Celestinus ait, Spiritum sanctum specialiter assistere Synodis Episcoporum, praeferunt generalibus, & munus docendi a Christo Apostolis impositum, ab Apostolis transisse ad Episcopos eorum successores, cum gravi obligatione orthodoxam fidem tuendi, adeoque novitatem omnem proscribendi. Tum controversiae & Nestorii impietatis pravitatem sic exponit: *Fides, que est una, pulsatur: doleat, inquit, & lugeat hoc nobiscum in commune omne collegium. Vocatur in judicium, qui judicaturus est mundum; discutitur, qui discussurus est omnes; & calumniam patitur, qui redemit.* Denique postquam Synodum ad catholice veritatis defensionem vehementer abortatus est, significat se legatos suos mississe, ut iis, quae agentur, intersint, & quae antea per suam ad Nestorium epistolam circa ipsum statuerat, exequantur. Lecta Celestini epistola simul acclamarunt omnes Episcopi, & Firmus Caesare Cappadocia Episcopus, totius Synodi nomine, juxta formam a Celestino prescriptam, Nestorium in prima actione damnatum & depositum fuisse declaravit legatis Apostolicis, quibus postulantibus, sibi prima actionis acta synodalia communicari, coram lecta sunt hac acta, ipsique legatis tradita, ut patet ex initio actionis tertiae.

Col. 641.
Postero die Julii 11. ad eundem locum conveniens sancta Synodus, actionem tertiam celebravit,

in qua 1. ex legatorum postulatu runtis lecta sunt Synodalia contra Nestorium acta. 2. Legatis actis illis, legati singillatim, primus quidem Philippus, tum Arcadius & Projectus, contra Nestorium sententiam protrulere, & judicium a Synodo adversus eundem in actione prima prolatum confirmavere, supplentes locum Sedis Apostolicae, totiusque Synodi Occidentalium Episcoporum. 3. Idem legati, rogante Synodo, praefatis actis subscripti per eodem ordine, quo sententiam adversus Nestorium protulerant; ex quo facto recte conciuit, Philippum presbyterum fuisse legatum a latere Pontificis, Arcadium vero & Projectum Occidentalis Synodi, cui praeerat ipse Pontifex, adeoque ipsiusmet Pontificis sub hac ratione legatos: ita ut Philippus Pontificem specialiter, Arcadius vero & Projectus Pontificem & alios Occidentis Episcopos communiter representarent.

Mirum igitur videri non debet, quod ad prædicandam Romani Pontificis prærogativam intentum præcærter animum habuerit Philippus, & sententia contra Nestorium a se proferenda his verbis præluterit: *Nuli dubium, immo sculis omnibus notum est, quod sanctus beatissimusque Perrus Apostolorum Princeps & caput fideique columna, & Ecclesiae catholicae fundamenum, a Domino nostro Iesu Christo ... claves regni accepit, solvendique ac ligandi peccata potestas ipsi data est; qui ad hoc usque tempus, & semper in suis successoribus vivit, & judicium exercet.*

De rebus actione tertia gestis clerum populumque Constantinopolitanum Synodus certiore fecit per epistolam, & ad Imperatorem misit relationem, in qua dicitur, 1. A Celestino celebrata fuisse frequentissimam Synodum Episcoporum Occidentalium, qui tandem quam ipsa Synodus Ephesina, deside sententiam magno consensu prædicarunt, eosque qui diversa sentiunt, ab omni proflus sacerdotii forte, graduque alienos esse definierunt. 2. Ex Occidente venire legatos, qui Romani Pontificis & Occidentalis Synodi vices agerent. 3. Ab his legatis nomine & auctoritate Romani Pontificis & Synodi Occidentalis, sententiam, Ephesi adversus Nestorium in actione prima latam, confirmatam & subscriptam fuisse. Et sic tandem negotium ad eum perductum esse finem, quem Imperator exoptaverat, & intenderat, generalem orbis christiani Synodum convocabo; cum post legatorum Occidentis adventum, eorumque consensum & subscriptionem, sententia Ephesi contra Nestorium lata, non possit non censeri totius orbis christiani sententia, non obstante paucorum illorum, qui Nestorii amicitiam pietate seu orthodoxa fide potiorem dicunt, contradictione. Quare Imperatorem supplicat Synodus, ut idoneum Ecclesiae Constantinopolitanæ Episcopum ordinare sibi licet, eoque ordinato, omnibus Episcopis ad suos redeundi facultas concedatur.

Sub id temporis, quo haec scripta sunt a sancta Synodo, Joannes sententiam a se in clandestina Synodo latam promulgavit, eam theatri parietibus affigendo. Quamobrem orthodoxis Episcopis in Ecclesiis, qua Maria appellabatur, convenientibus, acta est lessio quarta die 16. Julii. In hac lessione, 1. legitur oblatus a Cyrillo & Memnone supplex libellus, in quo sic loquebatur: *Nescimus quomodo (si tamen qua voluntate feruntur, certa veritate nituntur) omni Ecclesiasticae lege proculata, omniisque Ecclesiarum ordine & regula per injuriam violata (Sed enim Alexandrina superior erat Antiochenus) impianam illegitimanque chartam concinnauit (Joannes) ratusque depositionis titulo ferire nos posse, intolerabilis contumelia affectit.* 2. Per Episcopos item atque iterum citatur Joannes Antiochenus, qui ne uno quidem verbo dignatur nuncios prima vice; secunda vero remittit cum hoc respondere per clericos suos dato: *Nos hominibus per nos depositis & excommunicatis responsum nullum damus.* Episcopis autem interrogantibus, a quo exauditorati & excommunicati fuerint, responderetur, exauditoratos & excommunicatos fuisse a Joanne Antiocheno, adductaque clerici, se vel coram tabellionibus haec dicere

Disputatio I. Articulus VII.

443

Col. 646. dicere paratos esse. 3. Synodus ea quæ contra Cyrilum, & Memnonem à Joanne gesta sunt, nulla & irrita esse declarat, nec ullum eis præjudicium afferre posse, cum hac nunquam habuerint robur, nec canonica sint ratione transacta. Quid idem iterum declaravit actione quinta in sententia contra Joannem Antiochenum & ejus gregarios lata.

Col. 646. Postera die Julii 17. Synodus in eadem Ecclesia quintam celebravit actionem. In ea 1. postulante Cyrillo: ut Joannes citaret tertio, & ni Synodo parceret, siue dilatione condemnaretur, tres ad Joannem destinati sunt Episcopi, cum charta, qua Synodus eum & ejus contumacia socios Episcopos suspendebat ab omni functione episcopali, donec parerent, & venirent, atque hoc nisi facerent, hac tercia vice vocari, in eos quæ à canonibus statuta erant, decretum iri denunciarunt. 2. Contra Joannem & Episcopos ipsi adherentes, qui nominantur numero 34. & inter quos reperiuntur Theodoretus Cyri Episcopus & Julianus tunc temporis Pelagianorum coriaphus, in contumacia persistantes, Synodus tandem excommunicationis procul sententiam, in qua dicebatur: *Ab Ecclesiastica communione alieni sint, nullam habentes facultatem tanquam ex auctoritate sacerdotali; qua aliquibus vel detrimentum vel adjumentum afferre queant; donec se ipsos condemnantes, proprium delictum confiteantur; id interim pro certo habentes, nisi celeriter hoc præsterint, fore ut perfectam sententiam (hoc est, sententiam depositionis & abdicationis) juxta canonum decreta incurvant.*

Col. 646. Abdicationis penam, qua Cyrrillum & Memnonem multatorem Joannes temere tentarat, Joanni ipsi justissime legitimè infingere poterat Synodus, ut ipsa sit in fua ad Celestinium narratione. At quod Joannis temeritatem longanimitate vincere, hoc Summi Pontificis iudicio relevare maluit, interim illum cum suis excommunicationi subjiciens, omnique sacerdotali protestate exiens, ita ut nullum suis sententias laedere possent. Cujus severitas hanc reddit rationem Synodus. *Quomodo enim necessarium non erat, ut illos qui tanta insolentia & feritate, canonumque contemptu, res adeo absurdas, & atrocissimas aggredi, confuerunt, vel invitos nocendi poterat priuaremus?* Ea fuit Synodi moderatio erga schismatics contumaces, & jura omnia proculcantes, ut non nisi ægerimè in eos etiam tertio admonitos læverit, nec quantum poterat juxta & legitimè, sed solùm quantum exigebat urgens necessitas, læverit. Sic violenter à schismatics & hereticis, veritatis autem catholicæ defensoribus temperatè fieri solent omnia.

Col. 653. Synodus ad Imperatorem scripta epistolam, quæ de iis quæ has quinta & quarta actione gesta fuerant, certior fieret. In sua illa epistola graviter expostulat Synodus de temeritate & audacia episcoporum schismaticorum, & eorum antisignalis Joannis Antiocheni, rogatque ne paucorum hominum criminibus obnoxiorum conventiculum Synodus esse judicetur, pro quo allegat factum Constantini Magni, qui Episcopos feso Nicæa à trecentis decem & octo Patribus, quia penas ab illis irrogandas verrebant, separantes, Synodi loco non habuit, sed meritis ob schismam subire penas jussit. Item allegat numerum suum, nempe ducentorum & decem Episcoporum, quibus & univerbia Occidentalium Episcoporum multitudo, & per ipsos reliquias totus terrarum orbis consentit, cui Episcoporum multitudini triginta numero Episcopos (at Synodus) sele opponere perabfurdum est.

Col. 659. Ad Celestinium quoque Synodus misit relationem, in qua omnia quæ ab exordio ad illud usque tempus gesta fuerant, accuratè narrantur. Ibidem quod obiter observo, hec leguntur: *Porro autem perfectis in sancta Synodo commentariis auctorum in depositione impiorum Pelagianorum & Celestianorum, Celestii, Pelagi, Juliani, Persidii, Flori, Marcellini, Orentii, & eadem cum illis sententium, que a pietate tua de ipsis decretis & constituta sunt, judicavimus & nos, ea solida firmaque permanere debere, & idem omnes tecum statuimus, eos pro depositis habentes.* Ex quibus

verbis constat Pelagianos, qui à Sedi Apostolica Sententia appellaverant ad Concilium generale, à generali Ephesina Synodo condemnatos tuisse, quod post legatorum Apostolicorum adventum actione secunda vel potius tertia factum esse, facile credimus.

Die 22. Julii celebrata est in Episcopali domo Synodi actio sexta, in qua lectus est supplex libellus, à seq. Charisio presbytero & Philadelphia economo exhibitus contra Jacobum quendam presbyterum Nestorianum, qui cum litteris Anastasi & Photii presbyterorum, quorum uterque Nestorius ejusque impio dogmati additus erat, commendatit, Constantinopolis Philadelphiam venerat, hæreticos quoddam, qui finiterè cupiebant ad orthodoxam fidem redire, partim è Quartodecimanis, partim è Novarianis Nestorianos fecerat, proposito illis Theodori Mopsuesteni symbolo, quo afferuntur in Christo duo supposita, morali tantum unione conjuncta, eisque ad illud recipiendum & subscribendum inductis. Item lectum est hoc Theodori symbolum cum subscriptionibus Quartodecimorum & Novarianorum illorum, quos decepserat Jacobus.

Demum sancta Synodus, 1. sub pena depositionis pro Episcopis & aliis clericis, excommunicationis verò pro laicis prohibet privatis quibuslibet, ne præter Nicænum symbolum, quod in hac sessione ante omnia relectum fuerat, aliud componant, aut proferant vel offerant converti, violentibus ad agnitionem veritatis. 2. Isdem penis respectivè subjici eos omnes, qui inventi fuerint sive sentire, sive docere ea quæ continentur in oblatâ expositione à Charisio presbytero, hoc est, in præsato Theodori symbolo, de unitigenita Filii Dei incarnatione, sive scelerata, & pervertita Nestorii dogmata.

Septima denique & ultima sessio habita est die 31. Col. 787. Augusti in Ecclesia, quæ vocabatur Maria. In hac autem sessione, inter alia, quæ ibi gesta fuerunt, nec ad institutum nostrum ullatenus attinent, editi sunt canones sex, quibus communis Ecclesiae bono provisum est contra Episcopos & alios clericos, qui vel ad schismatics deficerent; vel Pelagii aut Nestorii hæresim sive privatim tenerent, sive publicè profiterentur; vel ea quæ Episci à sancta Synodo gesta fuerant, infirmare conarentur; vel clericos rectè intentientes vexarent; vel denique facinorosos, sive ab ipsa Synodo, sive a propriis Episcopis condemnatos, Nestorianæ impietatis contentientes restituere tentarant, aut tentatur erant. His autem canonibus præfixa fuit brevis ad orbis christiani Episcopos epistola, qua admonebant sententia late contra Joannem Antiochenum, & alios 34. Episcopos, ibi nominari expressos, qui cum illo adversus Synodon Episci rebellaverant. Sed ad haec quæ post quintam & sextam actionem contigerunt, redeamus.

§. IV.

Candidiani comitis, qui plenam, ut jam dictum est, adversus sanctam Synodum mendacis & calumnios relationem miferat ad Imperatorem, & impediverat ne quid litterarum à Synodo ad eum perveniret, maioris artibus deceptus Imperator, Ephelum misit Palladium Magistrorum cum imperialibus litteris, datis tertio Calendas Julii, hoc est, die Junii vigesima nona, quibus jubantur Episcopi ibi congregati, omnibus que gesta fuerant, rescissis, de integro fidei controversiam discutere, de eaque communiter sententiam ferre.

Hicce litteris à Palladio utrique parti redditis, adulatorias ad Imperatorem rescripsero schismatics litteras, in quibus mentiebantur enormiter; Cyrillo Atri, Eunomii, & Apollinarii dogmata impingebant, eique & aliis orthodoxis Episcopis crimini dabant, quod Nestorium abdicasset; suum in fidem orthodoxam venditabant studium, & adversarios ut novatores traducebant; postulabant, ut in instituenda fidei discussione duo tantum Episcopi cuilibet Metropolitanu adessent, & hac postulatione vellent nollent, confitebant pauitatem suam, qua non obstante, lege legitimam & gene-

generalem Synodum faciebant impudenter, atque ut illum suum exiguum numerum quoquo modo compensarent, virtutem suam & doctrinam extolebant, Episcopos vero catholicae veritatis defensores deprimebant, ut hominum turbam divinorum dogmatum nefiam, & ad tumultus seditionesque natam: denique conquesti de vi sibi allata a plebe Memnoni addicta, rogabant, ut Memnon urbe pelleretur. Rogabant autem, quia a populo Ephesino Memnonis studiofissimo prohibebantur ab ingressu omnium Ecclesiarum, nec nefarium quod meditabantur Concilium (hominem enim factionis sua in Sedem Ephesiam volebant intrudere) exequi se posse sperabant, quandiu Memnon in urbe maneret.

Col. 746. &
seq.

Ipsa quoque Synodus ad Imperatorem rescriptis per eundem Palladium. In sua autem epistola graviter conquerebatur de Candidiano Comite, qui Nestorii amicitiam pietati anteponens, aures principis praecupare festinaverat, priusquam exacte, quæ gesta erant, intelligere posset ex actis synodalibus; immo studium omne & auxilium impendens Nestorio, ipsam Synodum prohibebat, ne quæ pia ratione praefisteret, principi indicareret & exponeret. Quare rogabat Synodus Imperatorem, ut Candidianum ad le accusaret cum quinque viris è Synodo, qui Candidiani mendacia & calumnias revincere coram possent, suamque maiestatem de omnibus & singulis, quæ statuta fuerant, plenissimè edocere. Huic epistola pauci subscripti Episcopi, festinante de industria Palladio, in quo non erat Synodus majorem, quam in Candidiano, expertura probitatem & fidem.

Col. 750.

Porrò hæc Synodi ad Imperatorem epistola mendosè legitur data Calendis Iulii: posterius enim scriptam fuisse, appetet ex eo, quid in illa dicunt Episcopi: *Sane qui in confessu canonica depositionis sententiam contrâ Nestorium hereticum tulimus, ducenti & eo amplius numeramus, ex toto terrarum orbe collecti, totumque Occidentem nobis consentientem habentes.* Jam igitur legati Apostolicae Sedis advenerant, & acta synodalia relicta subscriptione sua confirmaverant, quando scripta est hæc epistola, adeoque post quintum Idus Julias scriptam fuisse necesse est.

Cal. 751.

Litteras Synodi Palladii non redditus Imperatori. Præterea Nestorii amici, quique ei debebant omnia, omnia navigia, & vias omnes publicas obsidentes, neminem proorsus à sancta Synodo Constantinopolim venire, neque Constantinopoli tursum ad Synodum abire permittebant, dum interea quæ in rem erant Nestorio & schismaticis, libere ultrò citròque deferebantur. Quare Synodi Parres quid se converterent incerti consiliique inopes, litteras ad Episcopos & monachos Constantinopoli degentes praescripsis, in quibus rei veritatem exponebant, commiserunt homini mendico, qui eas arundine incusit, & viatim mendicando, delusa Nestorianorum industria, Constantinopolim detulit.

Hilce litteris acceptis, omnes consensim Archimandrita è monasteris egressi ad regiam contendunt, stipante eos monachorum hymnos psalmosque alternatim concinentem caterva, quam sequebatur magna orthodoxorum multitudo. Ubi ad Palatium pervenit, ad Imperatorem acciti Archimandritæ ingrediuntur, plebe cum monachis foris manente.

Ilos inter Archimandritas eminebat Dalmatius, vir eximia fidei & sanctitatis, qui toto quadriginta & octo annos extra monasterii sui septa pedem non exulerat, quamvis, ut exiret, & publicis supplicationibus, quæ propter frequentes terra motus fiebant, interesset, sape rogatus ab Imperatore, qui eum reverebatur propter sanctitatem eximiam, & identidem invisebat. Verum cum hac in re quid factio opus esset, Dalmatius Deum orando conuiceret, vox coelitus ad eum delapsa, ut egredetur, imperavit.

Col. 754.

Dalmatius itaque Imperatorem sic primùm allocutus est coram omnibus: *Sex millia ne Episcoporum audire mavis, an unum hominem, eumque impium?* Dein cum postcedens, acceptas litteras legit, om-

niaque ex ordine narravit; quibus auditis Imperator persuasus est, & laetus gratias egit Deo, omnia, quæ gesta fuerant à sancta Synodo, comprobans, præcepitque ut Episcopi, quos destinaverat Synodus, venire ad comitatum.

Misit igitur Synodus Constantinopolim Episcopos, qui principem de omnibus pleniū instruerent. Misere quoque schismatici non Episcopos, sed unum comitem Irenæum, cum duabus relationibus, quas repetitis mendaciis & calumnias infarserant. In prima autem sic loquuntur de Cyrillo, hoc est, de viro sanctissimo, pacis concordiaque amantissimo, & catholicæ veritatis vindice acerissimo: *Cyrillus Alexandrinus, ad perniciem Ecclesiarum (ut videatur) & natus & educatus, assumpta cooperatrice Memnonis Ephesii andacia, primum quidem in vestrum editum peccavit, per omnia se profanum ostendens in omnem prolabitur iniuriam in omne genus immodestia ac sceleris ruit impium Appollinarium in heresi jam mortuum, quasi ex inferno excitare, & contra Ecclesiæ & rectam fidem in aciem educere comperitur, &c.*

Col. 711. &
seq.

Sed & ad eundem Irenœum, ipso proculdubio admonentem, Constantinopolim miserunt tertiam relationem, in qua se legitimam Synodum mentientes, & Cyrilum ac Memnonem à se legitimè depositos esse afferentes, contendebant eos ab aliis Episcopis, qui cum illis erant, restituvi non potuisse; rogabant præterea ut Synodus transferretur Nicomediam, & eō cum quolibet Metropolitano duo tantum Episcopi vocarentur, multitudinem orthodoxorum in contemptum adducere studentes, suamque paucitatem subdolè excusantes. Enixè denique obrestabant Imperatores, quod præcipiter omibus ut Nicanæ fidei, quam ipsi à se subscriptam huic relationi præmisserant, subscriberent, neque ei peregrinum quid adfuerent, aut Dominum nostrum Iesum Christum purum hominem esse dicerent; cum & Deus perfectus sit & homo perfectus, neve Christi deitatem patibilem inducerent. Hæc autem addebat per insignem syphaniatam, eo scilicet fine ut in suspicionem vocarent adversarios illiusmet heresos, quam damnaverant, & ob quam exauctioraverant Nestorium nefarium hereticum, quem ut defenderent schismatici, orthodoxam fidem ipsam in extremum adducere dicserunt non verebantur.

Episcopi à Synodo delegati, ubi primùm appulerunt Constantinopolim, Nestorium hereticum esse & legitimè depositum, Cyrilum verò & Memnonem contra jura omnia abdicantur, omnibus etiam aulae principibus facile perfuerunt: ita ut Irenæus triduo post adventum ab omnibus rejiceretur, & in magno versareetur discrimine, in quo tamen schismaticis iuis non deficit: primùm enim obtinuit à primoribus, ut calumnias & mendacia, quorum lator erat, deferent ad aures Imperatoris. Deinde eum legatis Synodi (quos ipsa in sua ad schismaticos epistola Aegyptios per contemptum vocat) admisssus ad colloquium Imperatoris, ita meritus est industrie, ut animos audientium ad se pertraxerit; adversariis, quos principis & procerum præsencia perstrinxerat, male causam suam defendantibus, & soli Cyillus & Memnon pro justè damnatis habendi censerentur. Sed hæc persuasio brevi concidit post adventum Joannis strenui hominis, qui Cyilli medicus & domesticus erat, & Irenæi mendacia atque calumnias apud plerosque etiam optimates revicit, sic ut majorem primorum partem alienaret ab Irenæo, & ne audire quidem vellent ab eo, quæ coram illis, vel etiam ab illis fuerant judicata.

Quam malè autem sibi à populo & clero Constantinopolito merueret Irenæus, & quanto suo periculo mentitus fuerat coram Imperatore & proceribus, indiat his verbis: *In magnis adhuc discriminibus ob illam, quæ quotidie insidiatur, multitudinem, verbor. Taliis mihi est Deus, dum ad judicium coram Imperatore vocarer, nihil alius me expectasse, quam ut in flumus mari projicerer: sed Dominus, sicut scriptum est, ad-*

Col. 712.
seq.

Disputatio I. Articulus VII.

445

est, adstitit mihi, & de ore leonis, aut mille potius leonum catulis liberatus sum. Quæ etiam verba, quam bene erga rectam fidem Imperator & ejus aulici majori falem ex parte affecti essent, luculentiter ostendunt.

Col. 722. Imperator nihilominus, iterum ex parte deceptus, & Acacii Bergensis Episcopi litteris permoquis, trium Nestorii scilicet, Cyrilli, & Memnonis, abdicationem ratam habuit, de quo per Joannem Comitem, qui Nestorii & Joannis Antiocheni partes foecbat ad Episcopos Ephesi congregatos, sacram, ut vocitabant, misit, in qua etiam concedebat Episcopos facultatem, omni controversia soluta, omnibusque scandalis excisis, cum pace & concordia domum revertendi.

Col. 724. Joannes igitur, cum Ephesum advenisset, Candidiano, Nestori & schismaticorum amico, in omnibus ad consilium adhibito, Nestorium ipsi Candidiano, Cyrrillum vero, cui aliquantò post Memnon adjunctus est, Jacobo Comiti custodiendum tradidit, cum Scutariorum & Palatinorum præsidio, ut aliquid eorum persona vel dignitate indulisse videretur. Deinde non absque iurgiis & tumultu coram utriusque partis Episcopis, quos in diversorum suum convocaverat, legi Imperatoris litteras cum schismaticorum plauſu, & magno luctu aque offensione orthodoxorum, qui cum schismaticis communicare, & capita sua deferere, magna constantia, quam Joannes Comes in sua ad Imperatorem relatione rabiem vocata, detrectarunt.

Col. 725. *Col. 758.* Auditis hisce Imperatoris litteris, orthodoxi suas quoque ad Imperatorem recripserunt, in quibus 1. admonebant œcumenicam Synodum non Cyrrillum & Memnonem, quos è contra propter orthodoxa fidei zelum suspiciens, multis illos & apud homines laudibus, & apud Christum Dominum coronis dignos existimabat, sed solum Nestorium, nefarie heresis eorum qui Christum purum hominem dicunt, preconem abdicasse. 2. Testantur se non mediocriter afflictos suis, quod eorum, qui ab Oœcumenicâ Synodo desceiverant, Joannis scilicet Antiocheni & ejus electorum Pelagianorum nomina nominibus suis inserta fuissent, unaque & communis omnibus Missa esset sacra. 3. Orabant, ut Cyrrillus & Memnon Synodo restituissentur.

Col. 766. Has Synodi literas aliae ejusdem argumenti ad cunctem subsecuta sunt, in quibus Synodus Imperatori supplicat, ut quæ contra Nestorium ejusque lectatores ab ea gesta sunt, robur suum obtineant, cætera vero quæ à schismaticis ad ulciscendam Nestorii depositionem contra Cyrrillum & Memnonem facta sunt illegitimè, inefficacia & irrita manent. *Col. 759.* Consensu enim est, inquit Patres Synodi ut vindicata jam pietate (hoc est orthodoxa fide) illisque refractatis, qui eam labefactabant, hi qui una nobiscum pro fide decertarunt, honore perfruantur, non ut cum illis, qui de nefandis in Christum blasphemis convicti sunt, condemnentur.

Col. 767. Scriptis etiam Synodus ad clericos Constantinopolitanos, illosque, expositis in quibus versabatur angustiis, obviciabantur Patres ut Imperatorem adirent, mendacia & calumnias fautorum Nestorii retegerent, cumque certiore ficerent, Cyrrillum & Memnonem abdicatos non suisse ab œcumenicâ Synodo; ab eorum communione œcumenicam Synodum nunquam sejunctum iri, sed potius universos cum eis in exilium abituros; ab œcumenicâ Synodo Joannem Antiochenum & ejus gregarios Ecclesiastica communione privatos fuisse, ac illis omnem sacerdotii functionem ademptam, omnemque Ecclesiis suis privari praepotaturos, quæcum cum eis redire in communionem, nisi prius omnia sua scelerâ correxit, &c. In commonitorio huic epistole subiecto hac leguntur verba, orthodoxis Episcopis planè digna: *Scire reverentia vestra debet, quia licet in tantum nitantur (Nestorii fautores) ut omnes moriamur, non tamen fieri aliud, præter hac quæ decreta per nos sunt à Salvatore nostro Christo.*

Col. 759. Clerici Constantinopolitani, ad quos Cyrrillus & seq. tiam & Memnon è custodia privatas dederant litteras, quibus illos, recentissis eorum, qui Nestorio studebant, adversus Synodum machinationibus & insultibus, ad causâ fidei defensionem animabant, adierunt Imperatorem, cui, ut omnino par est credere, relationem quam à Synodo accepereat, reddiderunt, simulque obtulerunt libellum supplicem pro Cyrrillo & Memnone, in quo sic loquebantur: *Si dominatio vestra exaltationem: quam illi in Cyrrillum & Memnonem ... machinati sunt, qui à sancta Synodo desiverunt ... approbarit ... nos omnes prompti parati que sumus ea animi alacritate, que christianos homines decet, quodvis periculum cum memoratis sanctissimis viris subire, neque ultum discriminis experimentum detrectare. Et inferius: Curate ... ne regni vestri tempore martyrum secundum spectandum exhibeatis.*

His permotus Imperator, per Joannem comitem Synodo permisit, ut quos veller, Episcopos mitteret ad comitatum. Missi itaque sunt septem Episcopi cum Philippo presbytero, Sedis Apostolica legato. Suos quoque misere legatos schismatici, Episcopos scilicet octo, quorum primus erat Joannes Antiochenus dignitate, doctrina vero Theodoreetus. Legatis suis Synodus scripto districte prohibuit, ne cum schismaticorum legatis communicarent, neve illis communionem policerentur, nisi prius Nestorii dogmata damnarent, ejus depositioni subsciberent, veniamque per libellos à Synodo de iis peterent, quæ contra praesides eis temere admiserant; imo & nisi postquam Synodo restituti fuissent Cyrrillus & Memnon. Mandato suo adjunxit relationem Imperatori reddendam, in qua iis quæ tum ab ipso, tum à schismaticis gesta fuerant, summam enarratis, instantissime orat pro Cyrrili & Memnonis liberatione.

Schismaticorum legati Constantinopolim ingredi prohibiti, ne à clericis vel monachis lapidarentur, jussi sunt subsistere Chalcedone, ubi magno animi dolore accepérunt Nestorium Epheso dimissum suisse cum facultate abundi quod veller; quo facto intelligebant actum esse de amico suo, ejusque abdicationem ratam omnino haberi ab Imperatore. Porro erga Nestorium animo Imperator cum consiliariis suis tunc temporis esset, graphicè describit Theodoreetus in epistola Chalcedone ad Alexandrum Hiethropitanum, unum è schismaticis, scripta. *De amico*, inquit, *sicut Santitas tua*, quod si quando ejus faceremus mentionem, vel apud regem, vel apud consistorium, defectionis notabamur: *tanta sunt eorum, qui intro sunt, erga illum inimicitie. Et hoc est molestissimum. Rex pre omnibus aliis aversatur nomen (Nestorii) manifeste dicens: De hoc mihi nullus loquatur. Suum autem & aliorum schismaticorum erga impurissimum hæretarcham affectum his prodebat verbis: Attamen dum hic sumus, non cessabimus omni virtute & ejus patris (Nestorii) curam gerere, scientes ab impia factam illi iniuritiam. Sic impian vocabat œcumenicam Synodum homo aliquin animo catholicus, sed quem intertemperata Cyrrili glorie amulatio, nimiusve patriarchæ suo affectandi pruritus exceccaverat, & in schismatica præcipitavera.*

Pergebat Theodoreetus: *Nobis quoque studium est, ut hinc liberemur, & vestra liberetur pietas. Nihil enim hinc boni sperandum, eo quod judices ipsi omnes auro confidant, & contendant unam esse naturam deitatis & humanitatis. Simile quid cum suis gregalibus ad schismaticos Ephesi degentes scriberat in alia epistola, in qua cum aliis sic ajebat: Videntes Cyrrilianos tyrannos, & fraudibus, & adulacione, & donis omnes decepisse, non raro regem & principes obsecravimus, ut & nos ad Orientem dimitteremur, & vestra pietas ad propria remigraret. Schismatici sanctam Synodum calumniati primum, postea etiam imperii processores, sancte Synodi patrocinium laudabiliter fulcipientes, calumniati sunt. Hoc nimisrum schismaticorum & novatorum ingenium est, ut nemini ipsis adverstant parcant, sed contumeliis dicterilve suis mordeant*

deant omnes, sive clericos, sive laicos, qui nefariis eorum conatibus obstatunt.

Col. 736.

Col. 731.

Col. 729.
730.

Col. 745.

Col. 746.

Col. 746.

Socrat. 1. 7.
hila. 6. 33.Tom. 3.
Conc. Col.
4057.

Col. 706.

Col. 736.

Spes aliqua victoriae affulserat schismaticis ex primo, ut autem fas est, cum adversariis coram Imperatore congressu, de quo ovantes ad suos scripsere litteras: sed brevi levis haec spes evanuit. Synodi legati, qui primum iussi fuerant cum schismaticis subfistere Calchedone, aliquando post Constantiopolim accisi, honorificè excepti sunt, ibique permitti episcopalia munia omnia obire, quod gravis contumelie loco haberunt schismatici, unde & de eo per libellum apud Imperatorem amare expostularunt: cum ipsis interea Calchedone detentis fuerint, ab omnibus Ecclesiis exclusi, nec uno vita adito discriminine, ut potest non se mel ab orthodoxis monachis impediti lapidibus.

In tam iniquo certamine sibi non defuerunt schismatici. Nam pro more mendacis & calumniis pugnarunt; multa contra Cyrilli capitula, à lanza Synodo comprobata, deblaterarunt, & ut iterum in examen vocarentur, multoties postulauerunt, sed frustra. Itaque post quintam congressionem, cum schismatici Imperatori scepè jurassent, se nunquam cum Synodo communicatueros, nisi prius capitula, quæ compobarat, exploderet, neque le unquam Cyrillum suscepuros, etiam ipse capitula illa damnaret; Imperator rem ita tandem definitiv, ut Cyrus & Memnon sedes suas retinerent, & ceteri omnes Episcopi, excepto Nestorio legitimè exuctorato, redirent ad suas Ecclesiias.

De hoc Imperatoris decreto sic loquuntur schismaticorum legati: *Placuit regi post multas adhortationes (quibus ipsi ut obsequerentur, nulla consideratio ne adduci potuerunt) ut singuli ad propriam redeamus; ad hoc ut & Aegyptus (sic Cyrillum per contemptum vocabant) & Memnon Ephesus in suis locis maneat, sic enim potuit Aegyptus omnes excercare munib[us] suis, sic ant ille quidem, cum innumerab[us] fecerit mala, ad thronum suum redeat, iste vir innocens (Nestorius) vix ad suam mansionem (ad suum monasterium, quod erat in Antiochiae suburbio) dimittatur.*

Feliciter hunc tandem, Deo specialiter providente, exituum obtinuit Synodus Ephesina, nunquam satis laudanda, quod extrema omnia pati maluerint, quam præsidibus suis deesse, eosque à schismaticis & hereticis opprimendos derelinqueret, arque derelinquentio, causam fidei prodere. Post quartuor à Nestori abdicationes menses, in ejus locum à Synodis legatis, annuente Imperatore, suffectus est Maximianus monachus & presbyter, vir bonus & quietis amans, sed in sermone rudit atque imperitus. Ordinato Maximiano, iussi Imperator, ut Episcopi omnes ad suas provincias & civitates reverterentur. Ingenti cum latitia & gratulatione excepero Alexandrini Cyrillum, quem Maximianus de ordinatione sua certior fecit per epistolam, in qua sic eum alloquitur: *Expletum est desiderium tuum . . . perfectum est quod religionis causa susceperas . . . spectaculum factus es & angelis & hominibus universisque Christi sacerdotibus. Neque enim solum in Christum credidisti, sed etiam pro ipso passus es, &c. Humiliasti satanam per patientiam; contemptisti tormenta; conculasti furorem principium; famam pro nihilo duxisti, &c.*

Similia ad eundem Cyrillum, Nestori abdicatione ab Imperatore comprobata, gratulabundus anteas scripsit Alipius Constantopolitanus presbyter. Ea fuit Cyrilli, gloria, ea illius apud orthodoxos omnes existimatio, adversus illum nequicquam frementibus schismaticis & hereticis, ejusque famam impudentissimis mendaciis & calumniis pertinacissime tentantibus. Ad propria quoque suis Orientalibus redit Johannes Antiochenus, persistens in schismate, omni protestatis Ecclesiastica ulu, & Ecclesie communione privatus, arque calumniis & malis artibus suis mercatus nihil præter bonorum omnium detestationem, quippe qui ut scelerissimo heresiarcha gratificaretur sanctam & oecumenicam Synodum indignissime vexaverat, & tantum non totum orbem christianum

misererat. Anno tamen sequente, compellente Imperatore, ad sanam mentem reversus, reddit ad unitatem.

§. V.

Imperator schismatis, cui omnes imperii calamitas attribuebat, tollendi cupidissimus, de pace inter Ecclesiæ componenda conflit Maximianum & alios Episcopos, qui tunc in comitatu aderant. Respondent, Orientales Ecclesiæ reconciliari non posse, quia prius Cyrillo, quocum totus orbis communionis vinculo arctissime conjunctus erat, reconciliarentur, ejusque communionem obtinerent; ad quod oportere dixerunt, ut Joannes Antiochenus anathematizares Nestorii dogmata, ac scripto illius depositionem approbaret; quo facto, pro certo statuerant, Episcopum Alexandrinum privatas offensiones oblivioni traditurum, & contumelias, licet ea gravissima & maxima extitissent, quas Ephesi perpessus fuerat, propter charitatem nihil facturum.

Consilium Episcoporum probavit Imperator, & Aristolaum tribunum Antiochiam misit regias defrente litteras, quibus Joanni Antiocheno mandabatur, ut impia Nestorii dogmata anathematizarer, & ejus depositioni subscriberet, atque ita à Cyrillo communionem ejus peteret. Rem ita narrat Cyrilus in sua ad Donatum Episcopum epistola: quamquam aliud legitur in sacra per Aristolaum missa ad Joannem Antiochenum, qualis nunc extat: in ea enim Joanni, postquam ob Ecclesiastarum dissensionem, cuius auctor erat, graviter objurgatus est, mandatur ut omni dilatione postposita, cum paucis tantum clericis veniat Nicomediam, quod dicitur simili mandato accitum esse Cyrillum, ut ambo ibidem maneat, donec deposita omni similitate, invicem reconciliantur, nec prius admittantur ad conspectum Imperatoris, quam mutua concordia pacem Ecclesiæ confirmant.

Scriptis etiam Imperator ad Simeonem Stylen, ob virtutes eximias & infolens vivendi genus toto orbe celebratissimum, & Acacium Berœensem, cui grandis ætas & fama sanctitatis magna conciliarat auctoritatem: scriptis, inquit, communem, ut credimus epistolam, in qua pacem Ecclesiæ commendat eorum precibus, enīque petit, ut Orientales pro viribus adhortentur ad pristinam Ecclesiastarum unionem & confessionem restituendam, damnando dogmata Nestorii, ejusque depositioni subscribendo, & redeundo in gratiam cum Cyrillo, quocum communionis vinculo conjuncti sunt omnes orbis Christiani Episcopi, qui de unitate Ecclesiæ sunt; ita ut Orientales recuperando communionem Cyrilli, universalis Ecclesiæ communionem recuperatur sint.

Audita Imperatoris voluntate, Orientales convenire apud Acacium Berœensem, & bono seni persuaserunt, ut scriberet ad Cyrillum Ecclesiastarum pacem componi non posse, nisi ipse sola fide Nicæna contentus, aboleret ea omnia, quæ vel epistolis, vel tomis, vel libriss evulgaverat contra Nestorium. Iniquissimam hanc conditionem repudians Cyrillus, scripsit sese cum aliis omnibus orbis christiani Episcopis, quibuscum communicabat, adhærere Nicæna fidei, nilque prioris eorum, quæ in ea continentur, labefactare; quæ vero recte contra Nestorium blasphemias subscripserat, ea ejusmodi esse, ut adduci se nunquam passurus sit, ad rejicienda ea tamquam non recte scripta; opus verò Orientalibus esse, si velint redire ad unitatem, ut juxta Imperatoris decretum, & sancti Synodi Ephesinae, anathematizente blasphemias Nestorii, ejusque depositioni scripto consentiant, ac Maximiani ordinationem approbent.

Hinc litteris Cyrilli sibi redditis, Orientales Alexandria delegarunt Paulum Emisenum Episcopum, qui Cyrillo litteras ab Orientalibus obtulit, in quibus ab eo quidem petebant instaurari communionem, at simul aiebant sese jure merito ei succensuisse Ephesi, leque

Disputatio I. Articulus VII.

47

seque justas adversus eum habere querelarum causas, quod ab eo in Ephesino Concilio aliqua neque recte dicta, neque recte facta fuissent.

Col. 1153. Cyrillo his litteris non mediocriter offenso, easque noleantem admittere, Paulus suorum Orientalium factum excusans, eoque non novam inferre contumeliam voluisse, sed ex mera animi simplicitate lapsos esse, cum juramento affirmans, libellum obtulit pro se & reliquo Orientalibus, in quo confitebatur se & reliquos Orientales Maximiani ordinationem suscipere; Nestorium pro deposito habere; impia ejus dogmata anathematizare; & Cyrilli communionem compleandi, juxta brevem de Verbi Dei Incarnatione expositionem, ab ipso jam antea traditam Cyrillo, qui illam comprobaret, & perinde ac fidem propriam suscepserat. Hac autem expositio, ut par est credere, ea est, qua exata in Joannis Antiocheni epistola, de qua infra.

Col. 1096. & seq. Post oblatum libellum Paulus ad Synaxim tandem admissus à Cyrillo, coram eo in magna Alexandria Ecclesia duas habuit homines, primam die 25. Decembri, & alteram Calendis Januarii anni 432. in quibus catholicum Verbi Dei dè Incarnatione dogma luculentem exposuit, applaudente populo Alexandrino.

Col. 1116. 1153. Petuit à Cyrillo Paulus, ut priesato, quem ei omnium Orientalium Episcoporum loco obtulerat, libello contentus, nihil ab illis exigere amplius ad hoc, ut eos in suam communionem reciperet. Petitionem planè rejecit Cyrillus, responditque libellum oblatum, ut potè à solo Paulo subscriptum, pro ipso solo sufficere posse, minime vero pro reliquo Orientalibus. Quare cum Aristolao, qui Alexandriam venerat, & mōras agri admodum ferebat, duos & suis clericis Antiochianam Cyrillus misit cum charra & literis communionis, quas redderent Joanni Antiocheno, modò prius charram illam, quam secum deferabant, recipieret & subscriberet, adeoque modo prius scripto damnare blasphemias Nestorii, similique ejus depositio, & Maximiani ordinationi contentiret.

Col. 1153. Chartam ab Alexandrinis clericis allatum recepit Joannes, eique subscriptis cum aliis Episcopis inter Orientales præcipuis. De quo etiam Joannes suo & aliorum Orientalium nomine dedit ad Cyrillum litteras, in quibus premissa illa brevi expositione de incarnatione Verbi Dei, quam jam ante sibi à Paulo Emiseno traditam collaudarat Cyrillus, & ut propriam fidem suscepserat, dicit Joannes sibi & suis placuisse, ut omnis tollatur contentio, universaliisque

Col. 1093. sanctis Dei Ecclesiis per orbem sparsis pacem datur, nec non scandala omnia, que exorta sunt, è medio auferantur; Nestorium quondam Constantinopolitanum Episcopum pro deposito habere; tum pravas illius profanaque vocum novitates anathematizare. Tum

Col. 1096. paucis interjectis, sic prosequitur: Consentimus autem & in ordinationem Maximiani sancte Dei Ecclesiæ Constantinopolitanæ Episcopi, & communicamus universis orbis terra Episcopis, rectam inculpatamque fidem habentibus & predicantibus. Hac porrò eadem, omissa tamen fidei expositione, ad Sextum Pontificem & Maximianum prescripere Orientales.

Col. 1105. & seq. Pace tandem composta, Paulus Emisenus Alexandria Antiochiam reversus, gratulatorias à Cyrillo Joanni Antiocheno reddidit litteras, in quibus Cyrillus ait expositionem ab Orientalibus communiter editam, irreprehensibilem continere fidei confessionem, & breviter refelli aliquos, qui calumniabant eum, quasi diceret: Sanctum Christi Corpus non ex sancta Virgine sumptum, sed è cœlo allatum esse, item alios qui in vulgo spargebant, eum dicere, concretionem, vel confusione, vel commixtionem Verbi Dei cum carne factam esse.

Col. 1092. Factam Ecclesiarum pacem populo. Alexandrino annuntiavit Cyrillus, habita ad eum homilia die 23.

Col. 1093. Aprilis an. 432. in qua sic loquebatur: Expulsus est ab omni Ecclesia Nestorius impius ... & concordant de cetero per omnem consentes orbem terrarum Episcopi, rectam & unam consentes fidei &c. Quan-

Col. 1120. tum autem pax illa orthodoxos & iplum imprimit

Imperatorem recreavit, tantum afflixit Nestorianæ impietatis sectatores, qui omnibus persuadere conantur, Orientales Episcopos non aliud, quam Nestorium, circa Verbi Dei incarnationem sentire; adeò Col. 1148. que Cyrrillum, cum doctrinam Nestorii ut blasphemam & hereticam infestaretur, omnino culpandum esse, quod Episcopis illis reconciliatus esset, eisque communionem suam concessisset.

Calumniam suam probabant Nestoriani ex brevi expositione fidei, quam Orientales ad Cyrrillum misserant, & in qua duas in Christo naturas assertebant, & distinguebant, quod ante eos fecerat Nestorius. Hanc autem calumniam refellens Cyrillus in suo ad Eulogium presbyterum commonitorio, sic ajebat; Col. 1148. Iis qui hoc nomine nos accusant, respondendum est, non omnia que heretici dicunt, statim fugienda ac repudianda esse. Multa enim confitentur ex iis, que nos quoque asserimus: exempli causa, cum Ariani Deum Patrem omnium Conditorem ac Dominum esse dicunt, num ideo consequens est, ut ejusmodi confessiones aversemur? Sic & de Nestorio quoque licet duas naturas esse dicat, carnis & Verbi Dei differentiam significans (quod catholicum est) attamen unionem una nobiscum non confitetur (in qua hereticus est; nec Orientales sibi contentientes habet) qui enim confitentur (ut re ipsa in expositione sua confitentur Orientales) illud ex Deo Patre natum unigenitum Verbum, idem etiam secundum carnem ex muliere natum esse; & sanctam Virginem Dei genitricem; & unam esse Christi personam; & non duos filios, nec duos christos, sed unum tantum: quomodo Nestorii opinionibus contentiunt, cum duarum naturarum unionem substantiale manifeste confitentur. Col. 1112. Vide etiam ejusdem Cyrilli ad Acacium Melitensem & seq. scriptam epistolam.

Porrò Nestorius anno superiore, ut jam dictum est, Ephesi abiit permisus, redierat ad suum monasterium, quod Euprepii nuncupabatur, in suburbanis Antiochiae situm, & ab urbe duobus circiter stadiis distans. Cum autem in eo quatuor annos mansisset, neque ab impio suo dogmate spargendo destituerat, ea de re admonitus à Joanne Antiocheno Imperator, illum perpetuo exilio damnavit, & in Oasim deportavit jussit, ubi variis calamitatibus, Barbarorum incursionibus, caprivate, & frequentibus locorum mutationibus confectus, miserabile interiit. Narrat Evagrius legisse se auctorem narrantem, cum lingua verbi ero ad graviora & sempiterna misericordie supplicia. Denique ab Imperatori edicto cauitum est, 1. Ut Nestoriani in posterum appellarentur Simoniani, & omni conventus habendi facultate priarentur. 2. Ut libri omnes à Nestorio conscripti, omni studio ac diligentia undecimque conquisi, comburerentur.

Evagr. lib. 2. hist. c. 7.

Tom. 3. Conc. Col. 1095. 1121.

ARTICULUS VIII.

De Nestorii heresi.

NON aliam Nestorius in Christo naturarum unionem, quam pure moraliter agnoscebat: unde naturas illas non solum numericè & specificè differre, sed etiam in se, seu propria subsistencia utramque subsistere assertebat. Observat hoc Cyrillus in sua ad Acacium Melitensem Episcopum epistola, in qua sic ait: Et si Deum Verbum incarnatum, hominemque factum confiteri similes; attamen incarnationis virtutem ignorans, duas naturas nominat, easque à se invicem divellit, Deum seorsum ponens; & itidem seorsum hominem habitudine quadam Deo conjunctum, per solam honoris equalitatem seu auctoritatem. Quod probat ex his Nestorii verbis: Inseparabilis est Deus à visibili; unde honorem ejus, qui non separatur, non separo: separo naturas, sed coniungo adorationem. Hoc sicut caput & fons omnium aliarum blasphemiarum Nestorii. Hinc

Tom. 3. Conc. Col. 1124.
1. Duas in Christo sentiebat esse personas, personam